02/01/2022

Η Ελλάδα μικραίνει και γερνάει: Πώς αλλάζει η σύνθεση του πληθυσμού – Αρνητικά ρεκόρ 70 ετών

/ Επικαιρότητα

Το έντονο πρόβλημα της υπογεννητικότητας, αλλά και του braindrain (της φυγής δηλαδή ολοένα και περισσότερων Ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό) καταδεικνύεται για μία ακόμα φορά στα στοιχεία που ανακοινώθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

- ***Της Δέσποινας Σωτηρίου***

Συνοψίζοντας κανείς τα στοιχεία θα μπορούσε να καταλήξει σε δύο συμπεράσματα και μια τραγική διαπίστωση:

1. Ο πληθυσμός μειώνεται

2. Οι γεννήσεις υπολείπονται σημαντικά των θανάτων

Και η διαπίστωση, που προκαλεί προβληματισμό είναι ότι η κατάσταση θα ήταν ακόμα χειρότερη, δηλαδή η μείωση του πληθυσμού θα ήταν μεγαλύτερη, αν δεν υπήρχε η τεράστια μεταναστευτική ροή προς τη χώρας μας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την σύνθεση του πληθυσμού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της **ΕΛΣΤΑΤ,** ο μόνιμος πληθυσμός της Χώρας κατά την 1η Ιανουαρίου 2021 εκτιμάται σε 10.678.632 άτομα (5.196.048 άνδρες και 5.482.584 γυναίκες), μειωμένος κατά 0,37%σε σχέση με τον αντίστοιχο πληθυσμό της 1ης Ιανουαρίου 2020 που ήταν 10.718.565 άτομα.

Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της φυσικής μείωσης του πληθυσμού που ανήλθε σε 45.902 άτομα (84.767 γεννήσεις έναντι 130.669 θανάτων ατόμων με τόπο συνήθους διαμονής εντός της ελληνικής επικράτειας) και της καθαρής μετανάστευσης που εκτιμάται σε 6.384 άτομα (θετικό ισοζύγιο).

Ο πληθυσμός ηλικίας 0-14 ετών ανήλθε σε **14,1%** του συνολικού πληθυσμού, μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Η σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, είναι απογοητευτική. Το 1951, η αναλογία των παιδιών στο σύνολο του πληθυσμού ήταν 28,9%. **Το 1971 η αναλογία είχε πέσει στο 25,4%, το 1991 στο 19,2% και το 2001 στο 17,7%.**

Τα αντίστοιχα ποσοστά έναντι **63,3%** του πληθυσμού για ηλικίες 15-64 ετών και 22,6% του πληθυσμού 65 ετών και άνω.

Η αναλογία των ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών στο σύνολο του πληθυσμού της χώρας, είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο με το «μερίδιο» να διογκώνεται με πολύ μεγάλη ταχύτατα. Το 6,7% του 1951 είναι προφανώς απόρροια της δραματικής αλλαγής στη σύνθεση του πληθυσμού μετά τους πολέμους στο πρώτο μισό του περασμένου αιώνα. Ωστόσο, στο όχι και τόσο μακρινό 1991, η αναλογία των ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών στον σύνολο του πληθυσμού ήταν 13,8%. Το 2001 το ποσοστό αυξήθηκε στο 14,5%, το 2011 στο 19,3% και πλέον ξεπερνά το 22%. Η εκρηκτική αύξηση είναι αποτέλεσμα σειράς παραγόντων όπως η αύξηση του προσδόκιμου ζωής, της αποχώρησης νέων ατόμων με στόχο την αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό αλλά και της συνεχούς μείωσης των γεννήσεων.

Ο δείκτης γήρανσης (πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω προς τον πληθυσμό ηλικίας 0-14 ετών) ανήλθε σε 159,4.

Η καθαρή μετανάστευση εκτιμάται σε 6.384 άτομα που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ 84.221 εισερχομένων και 77.837 εξερχομένων μεταναστών. Το 2019 η καθαρή μετανάστευση είχε εκτιμηθεί σε 34.439 άτομα (129.459 εισερχόμενοι και 95.020 εξερχόμενοι) μετανάστες. Σημειώνεται ότι στα στοιχεία εισερχόμενης μετανάστευσης περιλαμβάνονται καιάτομα που βρίσκονταν στη χώρα μας την 1.1.2021 λόγω της προσφυγικής κρίσης.

Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν δεν πρέπει να συγχέονται με τη διενεργούμενη Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2021 μιας και ο αναφερόμενος σε αυτό πληθυσμός εκτιμάται και διαβιβάζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1260/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές δημογραφικές στατιστικές, με βάση την εκτίμηση πληθυσμού της πιο πρόσφατης Απογραφής, το 2011.